

Civilinė byla Nr. e2YT-11716-1032/2016
Proceso numeris 2-06-3-09221-2016-4
Procesinio sprendimo kategorija
2.3.4.5.4.; 3.2.4.9.1.; 3.4.4.2; 3.2.6.1.
(S)

KLAIPĖDOS MIESTO APYLINKĖS TEISMAS
SPRENDIMAS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2016 m. lapkričio 25 d.
Klaipėda

Klaipėdos miesto apylinkės teismo teisėja Rūta Zubrickaitė,
sekretoriaujant teismo posėdžio sekretorei Salomėjai Paulauskienei,
dalyvaujant pareiškėjai L. P. (L. P.), pareiškėjo atstovei advokatei Julijai Viktorijai Flis,
suausinėjusiam asmeniui V. V. (V. V.),
viešame teismo posėdyje išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjos L. P. (L. P.)
pareiškimą suausinėjusiems asmenims V. V. (V. V.), notarei R. K., dėl juridinę reikšmę turinčio
fakto nustatymo.

Teismas

n u s t a t ė:

pareiškėja kreipėsi į teismą su pareiškimu, prašydama nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą, jog buto, esančio (duomenys neskelbtini), Klaipėdoje, hipoteka, įregistruota 1996-11-15 V. K. (V. K.) ir F. V. (F. V.) paskolos sutarties pagrindu, yra pasibaigusi. Pareiškėja nurodo, jog 1996-11-15 V. K. įkeitė butą, esantį (duomenys neskelbtini), Klaipėdoje, siekiant užtikrinti įsipareigojimų pagal paskolos sutartį, sudarytą su F. V., vykdymą. Pagal minėtą sutartį V. K. turėjo grąžinti F. V. 1022,36 Eur (3530,00 Lt) iki 1997-02-15. F. V. mirė (duomenys neskelbtini). Jo palikimą priėmė sūnus V. V.. V. K. mirė (duomenys neskelbtini). Pareiškėja nurodo, jog ji paveldėjo V. K. turtą. Vėliau po palikimo priėmimo paaiškėjo, jog paveldėto buto, esančio (duomenys neskelbtini), Klaipėdoje, hipoteka nėra išregistruota. Buvo kreiptasi į notarą dėl hipotekos išregistravimo, tačiau tai padaryti buvo atsisakyta, pasiūlyta kreiptis į teismą dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo, jog hipoteka yra pasibaigusi. Pareiškėja pažymi, jog skola pagal paskolos sutartį buvo grąžinta F. V..

Suausinėjusi asmenys per nustatytą terminą atsiliepimų į pareiškimą nepateikė. Suausinėjusiu asmuo notarė R. K. teismo posėdyje nedalyvavo, apie posėdį jai pranešta tinkamai, byla nagrinėtina jai nedalyvaujant (Civilinio proceso kodekso 443 straipsnio 5 dalis).

Teismo posėdžio metu pareiškėja be pareiškime nurodytų aplinkybių papildomai paaiškino, jog apie patėvio V. K. 1022,36 Eur (3530,00 Lt) skolą F. V. sužinojo iš savo motinos, kai ji susirgo. Pareiškėjos šeimos nariai (jaunesnioji sesuo S. J. ir patėvis) nusprendė kuo greičiau grąžinti skolą. Su F. V. buvo susitarta sutikti notaro biure. Susitikus, skola buvo grąžinta grynais kartu su paskaičiuotomis palūkanomis. Pareiškėja nurodė, kad davė pinigų skolos grąžinimui jaunesniajai seseriai. Nurodė, kad skola notaro biure buvo grąžinta F. V., taip pat iš notaro buvo

paimti buto dokumentai (buto byla), tačiau nebuvo gautas joks dokumentas, patvirtinantis skolos gražinimą. Nurodo, kad minėtą dokumentą galėjo pasiimti F. V.. Tikėjosi, kad gražinus skolą pas notarą, buto hipoteka bus panaikinta. Pažymėjo, kad jeigu skola iki šios dienos dar nebūtų gražinta, tai F. V. būtų reikalavęs gražinti įsiskolinimą, kreipęsis į teismą ar atlikęs kitokius veiksmus, tačiau nieko nedarė. Pažymėjo, kad kreipėsi į notarę, tačiau notarė nurodė, kad nežino, kas paėmė lapą (pakvitavimą), patvirtinantį paskolos gražinimą, notarė paaiškino pareiškėjai, kad iki 2000 metų nebuvo archyvo, dokumentai nebuvo saugomi ir jų pateikti negalėjo.

Suinteresuotas asmuo V. V. (F. V. sūnus) teismo posėdžio metu paaiškino, jog apie skolą nieko nežinojo, nes jo tėvas F. V. jam nieko apie tai nepasakojo. Nurodė, kad jokių pretenzijų kaip F. V. įpėdinis pareiškėjai neturi.

Liudytoja S. J. (pareiškėjos sesuo) teismo posėdyje paliudijo, jog 1997 metais dalyvavo susitikime pas notarą gražinant skolą F. V. bei matė, kad skola (nurodė apie 1013,67 Eur (3500,00 Lt)) buvo gražinta. Atsiskaičius su F. V., šis gražino jai ir V. K. (V. K.) buto bylą, tačiau dokumento, patvirtinančio skolos sumokėjimą, niekas jiems nedavė.

Byloje nustatyto aplinkybės

Iš byloje esančių duomenų nustatyta, kad 1996-11-15 V. K. ir F. V. sudarė paskolos sutartį, pagal kurią V. K. pasiskolino iš F. V. 1022,36 Eur (3530,00 Lt). Paskola turėjo būti gražinta iki 1997-02-15. Prievolės pagal šią sutartį įvykdymo užtikrinimui V. K. įkeitė jam nuosavybės teise priklausiusį butą, esantį (duomenys neskelbtini), Klaipėdoje. Paskolos ir įkeitimo sutartys buvo patvirtintos Klaipėdos miesto 5-ojo notarų biuro notarės R. K.. Paskolos davėjas F. V. mirė (duomenys neskelbtini). Jo palikimą priėmė sūnus V. V.. Paskolos gavėjas V. K. mirė (duomenys neskelbtini) (mirties liudijimo įrašo Nr. 1104). Jo palikimą - butą, esantį (duomenys neskelbtini), Klaipėdoje, paveldėjo pareiškėja pagal 2008-03-20 paveldėjimo teisės liudijimą Nr. D-1552. Pareiškėja, siekdama išregistruoti paveldėto buto hipoteką, kreipėsi į Klaipėdos miesto 5-ojo notarų biuro notarę R. K., tačiau notarė pranešė pareiškėjos atstovui advokatui A. Ž., kad hipoteką L. P. butui, adresu (duomenys neskelbtini), Klaipėdos m., galima išregistruoti tik pateikus notaro biurui rašytinius įrodymus apie prievolės įvykdymą pagal 1996-11-15 sutartį: notaro patvirtintą F. V. arba jo įpėdinių pareiškimą – pakvitavimą apie prievolės įvykdymą arba teismo sprendimą dėl juridinio fakto nustatymo, kad prievolė pagal minėtą sutartį yra įvykdyta. Pareiškėja taip pat kreipėsi į F. V. įpėdinį V. V. su prašymu patvirtinti, jog skola pagal 1996-11-15 paskolos sutartį yra gražinta, tačiau joks atsakymas nebuvo gautas.

Civilinio proceso kodekso 444 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad teismas nustato faktus, nuo kurių priklauso asmenų asmeninių ar turtinių teisių atsiradimas, pasikeitimas ar pabaiga. Teismas nustato juridinę reikšmę turinčius faktus tik tada, kai pareiškėjas negali kitokia tvarka gauti tuos faktus patvirtinančių reikiamų dokumentų arba kai negalima atkurti prarastų dokumentų (Civilinio proceso kodekso 445 straipsnis). Vadovaudamasis šia ir kitomis Civilinio proceso kodekso XXVI skyriaus, reglamentuojančio juridinio fakto nustatymą, nuostatomis, kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad juridinę reikšmę turinčius faktus teismas gali nustatyti, kai yra šios aplinkybės: 1) prašomas nustatyti faktas turi juridinę reikšmę; 2) pareiškėjas neturi dokumentų, patvirtinančių tą juridinę reikšmę turintį faktą; 3) pareiškėjas negali kitokia, t. y. ne teismo, tvarka gauti dokumentų, patvirtinančių atitinkamą juridinę reikšmę turintį faktą, arba pareiškėjas negali ne teismo tvarka atkurti prarastų dokumentų, patvirtinančių juridinę reikšmę turintį faktą. Kai nėra bent vienos iš nurodytų aplinkybių, klausimas dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo nenagrinėtinas teisme (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2009 m. vasario 3 d. nutartį, priimtą civilinėje byloje pagal A. B. pareiškimą, bylos Nr. 3K-3-45/2009; 2010 m. spalio 5 d. nutartį, priimtą civilinėje byloje pagal A. Z. ir kt. pareiškimą, bylos Nr. 3K-3-390/2010; 2011 m. birželio 17 d. nutartį, priimtą civilinėje byloje pagal B. S. pareiškimą, bylos Nr. 3K-3-273/2011; kt.). Kaip matyti, nagrinėjamu atveju yra visos minėtos

sąlygos, būtinos teismui nustatant juridinę reikšmę turintį faktą. Pareiškėja negali pasiekti norimo tikslo – buto hipotekos išregistravimo viešame registre, kitokiu būdu nei teismui nustatant juridinę reikšmę turintį faktą, jog hipoteka yra pasibaigusi.

Civilinio kodekso 4.197 straipsnio 2 dalyje numatyti hipotekos pabaigos pagrindai. Vienas iš jų - kai yra tinkamai įvykdytas skolinis įsipareigojimas (Civilinio kodekso 4.197 straipsnio 2 dalies 1 punktą). Pareiškėja, prašydama nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą, jog buto, esančio (duomenys neskelbtini), Klaipėdoje, hipoteka yra pasibaigusi, remiasi būtent šiuo pagrindu. Skolos sumokėjimo aplinkybę įrodo pareiškėjos paaiškinimai, liudytojos S. J. parodymai, taip pat suinteresuoto asmens V. V. paaiškinimai. Suinteresuotas asmuo V. V. teismo posėdžio metu taip pat pažymėjo, jog po tėvo mirties priėmė palikimą, apie skolą nieko nežino, jokių pretenzijų pareiškėjai neturi. Be to, teismas sprendžia, kad ir F. V. elgesys iki jo mirties parodo, jog skola pagal 1996-11-15 paskolos sutartį jam yra gražinta. F. V. nuo pat 1997-02-15, kai suėjo paskolos gražinimo terminas, iki jo mirties, t. y. (duomenys neskelbtini) (virš 17 metų), jokių reikalavimų tiek dar gyvam paskolos gavėjui V. K., tiek jo įpėdinei L. P. nereiškė. Pareiškėja teismo posėdžio metu paaiškino, o liudytoja pareiškėjos sesuo S. J. patvirtino, kad S. J. dalyvavo notarų biure gražinant skolą kartu su paskolos gavėju F. V.. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, teismas daro išvadą, jog skola F. V. pagal 1996-11-15 paskolos sutartį yra sumokėta, todėl konstatuotina, kad hipoteka, atsiradusi siekiant užtikrinti įsipareigojimą pagal paskolos sutartį vykdymą, yra pasibaigusi.

Kadangi pareiškėja negali kitokia tvarka gauti dokumentų, patvirtinačių juridinę reikšmę turintį faktą, kad mirusysis V. K. gražino 1022,36 Eur (3530,00 Lt) mirusiajam F. V. ir hipoteka V. K. priklausiusiam turtui adresu (duomenys neskelbtini), Klaipėdoje, yra pasibaigusi, pareiškėjos prašymas dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo, tenkintinas (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.197 straipsnio 2 dalies 1 punktą).

Juridinę reikšmę turintis faktas nustatytinas tam, kad pareiškėja L. P. galėtų išregistruoti 1996-11-27 įregistruotą buto, esančio (duomenys neskelbtini), Klaipėdoje, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), hipoteką iš viešo registro. Hipotekos išregistravimas būtinas pareiškėjai siekiant disponuoti turtu pagal savo valią.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 259, 260, 263, 264, 265, 269, 270, 444, 448 straipsniais,

n u s p r e n d ž i a:

visiškai tenkinti pareiškėjos L. P. (L. P.) pareiškimą suinteresuotiems asmenims V. V. (V. V.), notarei R. K., dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo.

Nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą, kad buto, esančio (duomenys neskelbtini), Klaipėdoje, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), hipoteka, įregistruota 1996-11-15 V. K. (V. K.) ir F. V. (F. V.) paskolos sutarties pagrindu, yra pasibaigusi.

Juridinę reikšmę turintį faktą nustatyti tam, kad pareiškėja L. P. (L. P.) galėtų išregistruoti 1996-11-27 įregistruotą buto, esančio (duomenys neskelbtini), Klaipėdoje, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), hipoteką iš viešo registro.

Sprendimas per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos apeliaciniu skundu gali būti skundžiamas Klaipėdos apygardos teismui per Klaipėdos miesto apylinkės teismą.

Teisėja

Rūta Zubrickaitė